

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

NA NIKAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvirni svet,
nadalje in pravičnik).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 162 — Stey. 162

NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 19, 1941 — TOREK, 19. AVGUSTA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

UMIK RUSKE VOJSKE ZA DNJEPR

RUSI SO VRGLI PONTONSKE MOSTOVE ČEZ DNJEPR, DA SO SE UMAKNILI. — 1,500,000 NEMCEV V UKRAJINI. — NEMCI GREDO PROTI DNJEPROPETROVSKU

Poročila, ki so prišla v London, je maršal Simeon Budenny v bojih z Nemci v Ukrajini izgubil okoli 150,000 vojakov in se je moral pričeti umikati čez Dnjeper. Do sedaj je oustran Dnjepra spravil od 300,000 do 400,000 vojakov, ostali pa se še vedno bjejo ter se počasi umikajo proti reki.

Angleški vojaški izvedenci so mnenja, da so Nemci v boju v Ukrajini vrgli okoli milijon petsto tisoč vojakov. Nemškemu vrhovnemu poveljstvu je bilo na tem mnogo lažje, da pride na žito in industrijo zelo bogata Ukrajina čimprej pod nemško oblast.

Zadnje straže Budennyjeve armade z največjim naporom branijo umikanje glavne armade ter povzročajo Nemcem strahovite izgube. Zlasti se bore okoli velikih močvirjev, ki od zapada branijo dohod do Dnjepra. V teh bojih se Rusi posebno poslužujejo velikega števila aeroplanov.

Zadnje štiri dni je deževalo v Ukrajini, kar je bilo maršalu Budennyju zelo ugodno, ker je mogel v tem času umakniti mnogo svoje armade čez Dnjeper. Čez široko reko so položili dva pontonska mostova, enega pri Dnjepropetrovsku, drugega pa 50 milj nižje proti jugu pri Zaporozhih.

S Krima pa prihajajo nova ojačenja v novo obrambno črto na vzhodnem bregu Dnjepra.

Poročila z nemške meje pravijo, da so proti Rusom v Ukrajini Nemci poslali 4 do 6 oklopnih divizij, 50 drugih divizij ter okoli 50 drugih infanterijskih divizij — rumunskih, madžarskih, slovaških in italijanskih — skupno okoli 1,500,000 mož.

Nemci so na celi vzhodni fronti imeli najlepšo priliko, da pridejo na Dnjeper, da vdarjo na Rusijo. Pred vsem so naslednji ugodni pogoji za Nemce.

1. Tukaj je levo krilo ruske vojske in pokrajina je za vojevanje bolj prikladna, kot kjerkoli na 2000 milj dolgi fronti; Nemci so računali s tem, da bodo uničili rusko levo krilo ter s tem povzročili med Rusi veliko zmešnjavo;

2. Ukrajina je dežela, kjer je hotel Hitler postaviti novo, neodvisno in Nemčiji "priateljsko" državo; in

3. Po tej poti morejo dospeti Nemci na Bližnji Iztok ter zadeti angleškim interesom najhujši vdarec.

Poleg tega pa se bodo na tem kraju mogli nadaljevati boji tudi v hudi ruski zimi, ko bodo boji na severu popolnoma prestali.

PRVA POMOČ NEMŠKEMU UJETNIKU

Ta slika, ki je prišla po radio, kaže, kako nudi prvo pomoč nek ruski zdravnik nemškemu letalcu Ernestu Reetsu, ko je bil njegov aeroplan izstreljen na ruski fronti in je bil prepeljan v rusko bolnišnico.

PREPREČENJE LINČANJE V NO. CAROLINI

Nad petsto moških je oblegalo jetnišnico, hoteli se polastiti obdolženega zamorca. — Državni policisti so naposled razgnali drhal.

V mestecu Roxboro na meji North Caroline in Virginije, ki ima komaj pet tisoč prebivalcev, je naposled zavladal mir, dočim je bilo treba v soboto močnih oddelkov državne policije, da so ukrotili razburjeno ljudsko množico.

V mestno jetnišnico se je zbralo kakšnih petsto moških, oboroženih z revolverji, kame-njem in palicami. Hoteli so vdreti v poslopje ter odvesti zamorca in ga seveda po starim navadim linčati.

Stražniki so nekaj časa za-drževali drhal s plinskimi

Moč ameriške armade

Iz poročila vojnega departamenta je razvidno, da šteje ameriška armada 1 milijon 545 tisoč mož in častnikov, 517 tisoč je rednih vojakov, 281 tisoč 900 je narodnih gardistov, 65 tisoč rezervnih častnikov v aktivni službi ter 681,500 mož, ki so bili vpoklicani po novi konškripcijski postavi.

V armadi je 101,900 častnikov ter 1,443,500 vojakov. Ker bo vojaška služba podaljšana in ker kličejo vsak mesec novince od 21. do 28. leta, bo število vojaštva v razmeroma kratkem času znatno naraslo.

Vojna produkcija pa tudi tako naglo napreduje, da ne bo armadi manjkalo niti opreme, niti vojnega materiala.

Predsednikov dar

Vsakemu mornarju angleške bojne ladje Prince of Wales, na kateri so se vršila zgodovinska posvetovanja med ameriškim predsednikom in angleškim premierom, je predsednik Roosevelt podaril dve sto cigarete, nekaj saja in pol funta sira. Vsak mornar je tudi dobil od predsednika lastno ročno podpisano karto.

Ameriški aeroplani na Bližnji Iztok

Predsednik Roosevelt je kongresnim voditeljem tudi povedal, da bodo ameriški civilni piloti vodili ameriške aeroplane čez Južni Atlantik v zapadno Afriko in od tam v Sredozemlje, kjer jih bodo prevzeli Angličani.

Vsi jeklarji naj bodo člani unije!

Odbor za organiziranje jeklarjev je uvedel splošno kampanjo — Zdaj so na vrsti Bethlehem, Republic, Youngstown in Inland jeklarne. — Organizacija ima že pol milijona članov.

Iz Pittsburgha poročajo, da so voditelji jeklarjev sestavili načrte, po katerih upajo organizirati vse delavce, zaposlene v ameriški jeklarski industriji.

Po zahtevi CIO odbora za organiziranje jeklarjev bodo najprej na vrsti štiri velike kompanije: Bethlehem Steel, Republic Steel, Youngstown Steel and Tube ter Inland Steel.

Za završnje težavne naloge so bili izbrani najboljši in najsposobnejši agitatorji, ki se bodo v najkrajšem času lotili dela.

Pogajanja, tikajoča se 170 tisoč delavcev, se bodo vršila separatno.

Zdaj ima odbor za organiziranje jeklarjev 550 tisoč članov, ki so povsem zaposleni v jeklarnah in topilnicah U. S. Steel Corporation.

Če se načrt posreči, bo imela unija 720 tisoč članov, čijih skupen zaslužek znaša — 1500 milijonov dolarjev.

Štiri družbe, s katerimi nameravajo unija skleniti celovite pogodbe, predstavljajo takojmenovano Little Steel skupino, ki je bila leta 1937 v sredi borbi s CIO.

Unija ne bo stavila pretiranih zahtev. Uvesti hoče le unijski shop, kar pomeni, da bo lahko kompanija poljubno najemala delavce, toda vsak delavec se po preteku gotovega časa bo moral pridružiti uniji.

Druge zahteve bodo: izena-

čenje plač, ustanovitev posebnega odbora za pritožbe, starostna pravica ter plačane počitnice.

Pogajanja se bodo začela takoj po volitvah, ki jih je odredil narodni odbor za delavske odnose v jeklarnah v Bethlehem in v Pottstown, Pa.

Goeringova žena beži . .

Ema Goering, žena nemškega zračnega feldmaršala Hermana Goeringa, je odpotovala iz češkega protektorata, kakor tudi mnogi drugi Nemci, kajti Čehi se bolj in bolj upirajo in ogrožajo Nemce.

Zadnje čase se je mnogo Nemcev naselilo v češkem protektoratu, kjer so si poiskali zavetja pred napadi angleških aeroplanov na nemška mesta.

Nemci, ki so si kupili zemljišča na Češkem, jih sedaj naglo prodajajo, dvigajo denar iz hranilnic in odhajajo v Nemčijo.

Nemci grade velikanske aeroplane

Prihajajo poročila, ki pravijo, da Nemci grade 10,000 aeroplanov, ki bodo imeli po 4 ali celo 6 motorjev in bodo mogli leteti na razdaljo 12,000 milj. Te aeroplane bodo spravili v zapadno Afriko v ozadju Dakarja, od koder bodo pričeli svoj vpad v Ameriko poleti leta 1942.

Nemci so že pričeli graditi veliko letališče v bližini Dakarja. Na delu je okoli 10,000 "prisilnih" delavcev, Petainova vlada v Vichyju pa o tem skrbno molči.

Vpad na zapadno poloblo pa je odvisen od tega, kak uspeh bodo imeli Nemci v svoji vojni proti Rusiji in v vojni, ki jo bodo pozimi pričeli v Iranu. Najprej mora biti drobljena ruska vojaška sila, potem šele se bodo mogli Nemci lotiti velike naloge, da vpadajo tudi v Ameriko.

Nemški vojaški krogi odkrito priznavajo, da si mora nemška armada osvojiti petrolejska polja na Bližnjem iztoku ter dobiti popolno nadoblast nad Sredozemskim morju, da bo mogoče nemoteno prevvažati petrolej v Severno Afriko, nakar bo prišel vpad v Južno Ameriko.

Nasilen landlord

Iz Mexico City poročajo, da je neki gospodar že dolgo terjal od svojega najemnika stanarino, ker mu je pa slednji ni mogel plačati, je prejšnjo soboto vdrl gospodar v njegovo stanovanje, prisilil družino z revolverjem k molku ter očesal iz stanovanja vse količnik vredne predmete in ves denar, ki ga je mogel dobiti. — Nasilnega gospodarja so aretirali.

Roosevelt stavi upanje v Rusijo

Včeraj je predsednik Roosevelt poklical v Belo hišo kongresne voditelje in jim je podal natančno poročilo o svojem sestanku z Winstonom Churchillom na Atlantiku. V svojem poročilu je rekel, da je Rusija ključ položaja v Evropi ter da upa, da se bo Rusija za nedolgi čas mogla upirati proti Nemcem. Kongresnikom je rekel, da se naj nikar ne vznemirjajo vsled pri-

četnih nemških uspehov v vojni z Rusijo. Junaški odpor ruske vojske je onemogočil Hitlerju, da letošnje poletje ni mogel vstopi v Anglijo. Medtem pa se Anglija pripravlja, da pošlje svojo armado na evropsko celino, kajti angleško vrhovno poveljstvo je uverjeno, da mora biti zmaga proti Nemčiji izvojevana na evropskem ozemlju.

Nemci si nabavljajo skije za armado

Berlinski dopisnik švedskega lista "Social Demokraten" v Stockholmu poroča, da so Nemci v norveških tovarnah naročili "velikansko" število skijev za svoje divizije na vzhodni fronti.

Iz tega je razvidno, da so Nemci pripravljani na dolgo vojno proti Rusiji. Poročevalec tudi pravi, da so domnevaj na nekaterih tujih poročevalcev, ki pravijo, da se bodo Nemci po zavzetju Moskve postavili, napačna.

"Nemško vrhovno poveljstvo ne namerava nobenega odnosa in vojna se bo nadaljevala do končne zmage," pravi poročevalec.

Značilna odredba

V Vichy, kjer je sedež "neodvisne" francoske vlade, je bila izdana odredba, da peki in restavraciji ne smejo razstavljati v izložbenih oknih kruha in jedi.

Pogled na kruh in jedila poveča namreč v ljudeh glad.

Henderson napada kongresnika Diesa

Administrator Leon Henderson, ki mu je poverjena kontrola nad cenami, je izjavil pred zborničnim odsekom za bančne zadeve, da se demokratski kongresnik Dies iz Texasa ne zaveda svoje odgovornosti.

Henderson je namreč vprašal republikanec Crawford iz Michigana, če pri sprejemanju uradnikov v svojo komisijo vpoštevajo poleg priporočil agentov justičnega departamenta tudi izjave kongresnika Diesa.

Henderson je planil kvišku in odločno izjavil, da svoje uradnike preveč spoštuje, da bi uvedel proti katerikoli očiščilnino preiskavo na podlagi kakšne Diesove izjave.

— Človek, ki uganja stvari, kakoršne uganja Dies, — je izjavil, — ne more biti odgovoren član ameriškega kongresa.

Namen zvezne armade je obramba

Značilen govor vojnega tajnika Stimsona. — Če bi se sovražnik izkrcal v Juž. Ameriki, bi bila to velika nevarnost za Združene države oziroma za Panama kanal.

Prejšnji teden je ameriški vojni tajnik na dolgo in široko razpravljaval o ameriški zvezni armadi ter o njenih nalogah. Poudarjal je, da je zvezna armada namenjena izključno le obrambi dežele.

Če bi v zvezi s peto kolono uspelo kakšni sovražni sili utrditi se v Južni ali Centralni Ameriki, — je rekel, — bi bila to za nas izredno velika nevarnost. Sovražniku bi bilo namreč prav lahko s pomočjo letal bombardirati Panama kanala.

Tozadevna znamenja se že javljajo. V raznih latinsko-ameriških republikah vlada nemir in razburjenje, kar je posledica mahinacij tujezemskih tajnih agentov. Prav nič presenetljivega ne bi bilo, če bi se Nemčija polastila Dakarja v Zapadni Afriki. Razdalja med Dakarjem in skrajno vzhodno točko Brazilije je razmeroma kratka.

Stimsonov govor je bil pred vsem namenjen "vojnikom zvezne armade", katerim je

ka, kakor tudi v tropični vročini Paname in Južni Amerike.

— Za Ameriko bi bil nevaren napad na njena oporišča, še bolj nevaren bi bil pa zanjo poraz Anglije. S tem bi bila Nemčija moč na morju, kateri bi bila edinole Amerika kos. V slučaju angleškega poraza bi zašla ta dežela v nevarnost, katere se celo izolacijski pokitiki zavedajo.

Nemčija je izvežbala armado 7 milijonov mož ter ima 500 tisoč letalcev. Japonska ima pod orožjem dva milijona mož. Vsi ti vojski so dobro opremljeni in dobro izvežbani.

Nemci gredo v bitko počasi. — Danes je naša Evropa, jutri bo naš cel svet! — Njihove zmoglosti in njihove udarne sile ni mogoče podcenjevati.

Toda naša naloga mora biti, da jih v vojaškem pogledu nadkrilimo. Vsako naše oporišče mora biti izredno dobro zavarovano, ker vem, s kako močnim in spretnim sovražnikom imamo opravka.

Teh dejstev ni mogoče utajiti in baš ta dejstva so napotila vlado, da je podaljšala vojaško službo. Zaradi teh

dejstev zahteva vlada od vas patriotsko vdanost, zaupanje in tistega duha, ki je napravil v preteklosti ameriške armade nepremagljive. Če bi le na polizvežbani nastopili proti sovražniku, bi ne bilo to samo nevarnost za našo deželo, pač pa tudi za vas same.

— [Mi nečemo spravljati skupaj nobenih ogromnih armad, pač pa armado, ki bo tako izurjena in prežeta s takim duhom, da bo zmogla odbiti vsak napad.

Mornariški tajnik Frank Knox je izjavil, da ameriške bojne ladje redno patrolirajo morsko progo med Združenimi državami in Islandijo, pri čemer je pa, da niso bojne ladje doslej izstrelile še nobene strela.

Pri izvrševanju svoje službe niso ameriški mornarji in častniki videli še nobene nemške zastave.

Odkar so bile postavljene ameriške bojne ladje v patrolno službo ni bila na morski poti med Združenimi državami in Islandijo optopljen še nobena potniška in nobena trgovska ladja.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation), Frank Baker, President; J. Lupsha, Sec. - Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6. - Advertisement on Agreement.

Na celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.-; za pol leta \$3.-; za štiri leta \$15.-. - Za New York na celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50. - Za inosestrstvo na celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

WILSON IN ROOSEVELT

Prejšnji teden sta se nekje na visokem morju sestala ameriški predsednik Roosevelt in angleški ministrski predsednik Winston Churchill ter določila mirovne cilje Združenih držav in Velike Britanije.

Dokument vsebuje osem točk, ki so začuda slične štirinajstim točkam, s katerimi je nameraval predsednik Wilson položiti po prvi svetovni vojni temelj trajnemu miru.

Natančen pregled osmih točk Rooseveltovih in Churchillovih skupnih principov, na katerih temeljita svoje upanje za boljšo bodočnost sveta, kaže, da skušata doseči iste skupne cilje kot so bili obrazloženi v zgodovinsko pomembnejši Wilsonovi izjavi.

Wilsonova in Churchill-Rooseveltova izjava izražata odlično željo in voljo po pravičnem miru. Premaganim deželam mora biti vrnjeno njihovo suverenstvo, vsem deželam morajo biti zajamčena enake gospodarske pravice, zajamčena naj bo svoboda morja, ustvarjena splošna varnost, izvedeno mora biti splošno razoroženje.

Ena sama Wilsonova točka (št. 1) nima v Churchill-Rooseveltovi izjavi vrstnice. Določa namreč "javna pogajanja" in "javno diplomacijo" brez tajnega mešetarnjenja med diplomati.

Predsednik Wilson je predložil svoj sklep skupni seji kongresa 8. januarja, 1918. To je pospešilo nemški polom, ki se je končal novembra istega leta.

Druga točka v Wilsonovi izjavi zahteva, naj "mir omogoči vsemu človeštvu neovirano potovanje po morju", do čim predvideva tretja točka "odpravo vseh gospodarskih zaprek ter ustvarjenje enakih trgovinskih pogojev za vse dežele, ki soglašajo z mirom in so ga pripravljene vzdržati."

Četrta in peta točka v Roosevelt-Churchillovi izjavi povesta isto, toda nekoliko bolj podrobno.

Četrta Wilsonova točka zahteva splošne garancije, naj imajo države le toliko orožja, kolikor ga potrebujejo za vzdržanje domače varnosti.

Roosevelt-Churchillova izjava govori o "končnem uničenju nazijskega tiranstva", nakar bo mogoče vsem narodom sveta brez strahu v miru živeti. Osmo točka zahteva odpravo nasilja in razorožitev napadalnih narodov.

Wilsonova štirinajsta točka, ki je končno dovedla do (zdaj že mrtve) Lige narodov, je zahtevala sodelovanje vseh narodov za dosego medsebojne garancije politične neodvisnosti ter teritorialnega obstoja majhnih in velikih držav.

V zadnji točki priporočata Roosevelt in Churchill ustvarjenje nadaljnjega in trajnega sistema splošne varnosti ter obljubljenega podpirati vse praktične odredbe, ki bi miro-ljubnim narodom olajšale težko breme oboroževanja.

V točkah od 6 do 13 je Wilson odločil obnovo ozemlja, suverenstva, meja in avtonomne vlade v Rusiji, Belgiji, Franciji, Italiji, Avstroogrske, Rumunski, Srbiji, Črnigori in Turčiji.

Tako so bile rojene oziroma obnovljene nove suverene države: Sovjetska Rusija, Belgija, Francija, Italija, Avstrija, Madžarska, Čehoslovaška, Jugoslavija, Turčija, Poljska, Litavska, Letška in Estonka.

Danes je med njimi Turčija edina, ki še ni v vojni.

Roosevelt in Churchill ne imenujeta v svoji tretji točki nobene dežele po imenu, zagotavljata pa, da je pravica vsakega naroda izbrati si obliko vlade, pod katero hoče živeti. Nadalje želita obnovitev suverenskih pravic in samovlade onim, ki jim je bila nasilno odvzeta.

Slednjič sta proti vsem ozemeljskim spremembam, s katerimi bi prizadeali narodi ne bili zadovoljni.

RAZGLEDNİK

O, DOMOVINA!

Naša domovina Slovenija je križana - razpeta leži na tleh. Težka tujčeva petla ji iztiska zadnji izdih iz njenih prsi.

Saj nismo vedeli, kaj se goji v naši domovini, kajti kruti tujec ne dopusti, da bi vnanji svet izvedel, kake krutosti uganja v naših krajih on, ki že stoletja vpije v svet, da je kulturonošec.

Nad 200.000 naših ljudi - mnogi so naši sorodniki - so Nemci z njihovih posestev pregnali in jih večinoma prealili v Srbijo. V njihove hiše prihajajo nemški vojaki po dnevi in ponoči in jim časa samo deset minut, da se pripravijo na odhod - kam? - nikdo ne ve. S seboj smejo vzeti samo svoje najpotrebnejše stvari - najslabše obleke, kajti boljše oblečila vzamejo Nemci in jih pošljejo v Nemčijo. Za "slovenske svinje", kot naše ljudi nazivljajo Nemci, zadostujejo cunje. 200 dinarjev dovolijo vsaki družini, da vzame s seboj, potem pa naj se preživljajo, kakor hočejo - kaj Nemcem mar.

Hitler je odločil, da mora biti naša domovina Slovenija popolnoma nemška v treh mesecih - ni šlo in podaljšal je rok na štiri mesece.

V domove vračajo nemški vojaki po dnevi in ponoči in odpeljejo ljudi na železniške postaje, kjer jih natrpajo v živinske vagone, katere zapечатijo, ter peljejo naše ubogo ljudstvo v Srbijo. Po tri dni in tri noči se vozijo, natlačeni, da morajo samo stati, ne sedeti, ne ležati. Mnogo jih med vožnjo umrje. Kjerkoli že jih vržejo iz vlaka in jih prepuste samim sebi - v gozdu ali na polju. Naj gredo, kamorkoli, kaj nemškemu vojaku mar "win-discher Hund."

Hitler hoče, da je slovenski narod iztrebljen in da se na naših domovih naselijo Nemci, da bo od avstrijske meje od Štajerske preko Slovenije prosta pot za Nemce do našega Jadrana.

Takoj, ko so Nemci prišli v Slovenijo, so nemške oblasti odredile, da mora biti vsak otrok cepljen. Matero so bežale v gozdove, toda nemški vojaki so jih polovili in pripeljali pred zdravnika, da je cepil otroke. Matero so se bale, da bi bila njihovim otrokom ocepjena smrtna kal.

Hitler na vsak način hoče uničiti slovenski narod! Izobraženi so vsi zaprti, imovitejši ljudje odpeljani v Srbijo in Bosno. Male posetnike so Nemci pustili, toda morajo delati za Nemce. Predno je bil kdo odpeljan, je moral podpisati listino, v kateri "prostovoljno" odstopa vse svoje premoženje nemškemu rajhu.

Da Nemci niso več ljudje, temveč zverine, je razvidno tudi iz tega, da slovenskim dekletom pripenjajo na obleke znake "M. M." - Militer Maedchen - vojaško dekle.

Tisoč let je živel naš narod pod tujimi gospodarji; karkoli je bila kaka vojna, so bili Slovenci vedno v prvi fronti - toda imeli smo saj kake pravice. Danes za nas ni več pravice. Danes v očeh Nemcev nismo več ljudje. Hitler nas hoče uničiti.

To poročilo prihaja iz zelo zanesljivega vira, pa navzlic temu bo vsakdo vprašal: Ali je to sploh mogoče?

Bridka žalost me prešine,
ko se spomnim domovine.

Spisi Josip Jurčiča

I. ZVEZEK: Uvod - Narodna pravljica in pripovedke. - Spomini na deda. - Jurij Kozjak. - Jesenska noč med slovenskimi polharji. - Domen. - Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. - Tihotapec. - Vrban Smukova ženitev. - Klosterski žolnar. - Grad Rejnjce. - Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. - Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Ovet in sad. - Hči mestnega sodnika. - Kozlovska sodba v Višnji gori. - Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedov sin. - Sin kmetskega cesarja. - Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. - Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. - Pipa tobaka. Moč in pravica. - V vojni krajini. - Pravda med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. - Bojim se te. - Črtica iz življenja političnega agitatorja. - Telečja pečenka. - Sest parov klobas. - Po tobaku smrdiš. - Ženitev iz nevoščljivosti. - Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. - Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade. - Pona-rejemi bankovei.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov...\$10

POSAMEZNI ZVEZKI \$1.50

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. CO.

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

LJUDSKA KUCHARICA

Nojnovjša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

VELIKA HRANILNA VREDNOST JAJC.

"Jajca kot hrana" zavzemajo prvo mesto v evropski in ameriški kuhinji. Pri nas uporabljamo kokošja jajca, ponekod tudi račja in gosja. V drugih deželah zlasti v tropičnih, uživajo jajca skoraj vseh ptic.

Strokovnjaki so ugotovili, da so jajca zlasti kokošja, posebno dobra hrana za človeka, po svoji veliki redilni vrednosti in prebavljivosti.

Jajce tehta povprečno 50 do 60 gramov. Od tega odpade 7 do 8 gramov na lupino, 34 do 35 gramov na beljak in 26 do 27 gramov na rumenjak. Jajca sestavljajo naslednje hranilne snovi: beljakovin 12.55 odst. masti 12.11 odst. ogljikohidratov 0.55 odst. mineralnih snovi soli 1.12 odst. in vode 73.67 odstotkov. Beljak ne vsebuje vitaminov in le rumenjak vsebuje mineralne snovi in vodo. V rumenjaku so vitamini A, B in D ter izredno važna licetin in glicerofosforna kislina.

Vse sestavne dele jajca, seveda razen lupine, uporabijo človeški organizmi brez ostanka. Po računih nekaterih strokovnjakov je 94.5 odst. suhih snovi. Beljak je sestavljen z nekaterih dragocenih albuminov (beljakovin). Te beljakovine so spojene z vodo in solmi. Med solmi prevladujejo kalijeve soli. Beljak se strdi, če ga segrevamo, ter postane žilava nerastopljiva snov.

Rumenjak vsebuje okrog 2 gramov posebnih beljakovin, ki sestojijo iz vitelina in nuklioproteina. Glavna sestavna rumen-

Peter Zgaga

Dvojna mera.

Materinska ljubezen je nekaj najlepšega na svetu. Mati vse stori za svojega otroka, mati mu vse odpusti.

Mati smatra svojo hčer za najlepšo, najboljšo, najpopolnejšo.

Če se kakšnemu drugemu dekletu kaj nerodnega zgodi, blagruje mati svojo hčer: - Ja, naša pa ni taka, naša je pametna. Dobro sem jo vzgojila.

Primerj se pa, da tudi njena hčerka zaide na krivo pot. No, mati naglo najde izgovore.

- Ja, kaj hočemo, - pravi. - Vsi smo bili nekoč mladi. Mlaka, kri, huda kri...

Hitlerjeva zavojevanja.

V manj kakor dveh letih je Hitler podjarmil vso Evropo. Zdaj se postavlja: Moj imperij sega od najsevernejše do najbolj južne točke Evrope; od Norveške do Sicilije; od Holandske pa do Črnega morja je vse moje. Na tem ozemlju bom dal podlago novemu, mojemu redu, ki ga bom kaj kmalu razširil na ves svet.

jaka so maščobe, med njimi so nekatere dušične in žveplene spojine. Nevezanih maščob je okrog 5 gramov.

NESREČA V TOVARNI.

V livarni Pengg v Ljubljani ce je utrgal gonilni jermen na stroju ter je težka železna sponka z veliko silo odletela. Zadel je ključavničarja Ivana Kermela s tako silo v nogo, da mu je zadela veliko rano, ter zadržala kot in se zgrudil nezavesten na tla.

Rojake prosimo, k o pošljajo za naročnino, da se poslužujejo - UNITED STATES OF CANADA POSTAL MONEY ORDER. ako je vam le priročno

Začel je bit z malim. Najprej je zahteval sudestske Nemce, češ, Nemec spaši v Nemčijo. Tam in kjer drugod je njegov prostor.

Tej njegovi zahtevi svet še ni preostro ugovarjal. Angleški ministrski predsednik Chamberlain se je celo strinjal z njim in mu dal svoj blagoslov. Tako je pograbil sudestske Nemce in Avstrijo.

Če bi pri tem ostalo, bi še nekako šlo, čeravno so bili sudestski in avstrijski Nemci že po nekaj mesecih Hitlerja do grla siti.

Nato se je spravil na druge narode ter jih osvajal, drugega za drugim.

Na vsem osvojenem ozemlju med milijoni pridobljenega prebivalstva nima Hitler niti enega odkritosrčnega prijatelja. Lizumov in prodanih duš pač ne sme smatrati za prijatelje.

Kako naj prisili ta ogromni človeški material k pokorščini in ubogljivosti? Zaslužiti telesa je razmeroma lahka naloga, toda sužnjiti duše je povsem druga stvar.

Noben evropski narod ne smatra Hitlerja za odrešenika, pač pa edinole za valpta, kateri mu je vzel najdražje, kar je imel.

Brenner in Atlantik.

Ko je prejšnje čase poklical Hitler Musolinija na Brennerski prelaz, je svet vedel, da pripravlja nov napad in svetu novo presenečenje.

Zdaj konferenec na Brennerju niso več potrebne. Hitler se z Mussolinijem ne posvetoje več, pač mu pa enostavno ukaže: - To in to boš storil, če ne...

Konferenec na Brennerju je pa sledila povsem drugač-nja konferenca. Prejšnji teden se je vršila nekje sredi Atlantika.

Vodilna državnika dveh najvplivnejših demokracij sta se na tej konferenci dogovorila, kako bo treba popraviti krivice, ki so bile posledice Brennerskih konferenc.

Kaj je bilo z Brunom.

Iz Italije prihajajo vesti, da se najmlajši Musolinijev sin ni z letalom ponesrečil, pač si je pa sam vzel življenje, ker ni mogel več prenašati ponižanj, s katerimi obdaja Hitler njegovega očeta, Benita Musolinija.

Če je to res, je škoda fanta, ker je zgrešil svoj cilj.

Med italijansko mladino bi moral začeti agitacijo za odpor proti Hitlerju. Njegova beseda bi mnogo zalegla, nakar bi se začela Italija polagoma otresati more, ki jo je privabila v očelo Mussolinijeva častihlepnost.

Zdaj namreč italijanski narod več ne razmišlja, kako bi obračunal z Mussolinijem, ampak mu gre po glavi, kako bi se Hitlerja iznebil.

Iz naše naselbine.

Nekaterim rojakom se precej mudi in so že zdaj začeli prešati grozdje. Mošt je izredno močan in piten.

Povedali so mi, da so štirje kvartali, peti je pa kibiciral in pil za vae šitiri. In mošt ga je vrgel po mizo.

- Kje pa sem? - vpraša čez dobro uro.

- I, kje bi bil, - mu pravijo, - pod mizo si.

- Se mi je zdelo, - odvrne počasi, - da je prej nekaj zaropotalo, pa nisem vedel, da sem jaz padel.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Kratka Dnevna Zgodba

Dr. FR. MIŠIČ:

O gornjegrajskih medvedih

Divji gorati svet ob gornji Savinji do Ljubnega preko Luč do Solčave, ob Ljubnici in Lučnici, ob Raduhi in Olševi, v Podvolovčju, Robanovem, v Logarski in Matkovem kotu, pogozdeni jarki in skalnate jaruge, visokogorski gozdovi ter peševiti grbeni in prepadi Velikega vrha, Oltrice, Grofice, Brane, Planjave, Rinke in Mrzle gore so bili nekoč mnogo bogatejši plemenite divjadi kot so danes. Malokateri predeli slovenske zemlje so svetu in njegovemu hrupu tako odmaknjeni kakor pogorje ob gornji Savinji. Bolj in dlje kot kjer koli drugod pri nas so visokoležeči kmetiji, izmed katerih viši Bukovnik pod Raluhom, 1300 m visoko smatraše pristoje lovljenje na svojih obširnih posestvih, v njih sumah in v golem peševju strmih gora, za staro podedovano pravico, ki jim je bila ravno tako naravna, in po sebi razumljiva kakor uporabljanje svežih gorskih studencev. Ko so se sčasoma porajali strožji predpisi in so se ti po poklicnih organih začeli tudi resnično izvajati, divjim goveem in drugim, ki so lov itak smatrali za svojo staro pravico, dolgo časa skoraj ni bilo mogoče priti do živega zaradi silno težke dostopnosti, tu pa tam smrtno nevarnega goratega sveta. Za olčavski okraj je vrh tega znameniti "Iglo" tvorila tesna "Vrata" skozi katero je moral vsak orožnik ali drug organ, ki je zaradi divjih ovcev in njihovih zasledovalcev hotel v Solčavo. Že l. 1268 se imenuje v neki gornjegrajski listini ves solčavski svet za "Iglo" in ime kmetije Zavratnik nad Iglo in takojmenovane Zavratke kletke s Savinjski strugi pod Iglo, dokazujejo, da se je Igla, oziroma skalnata soteska ob njej imenovala "Vrata". Ob teh Vratih so prežale domače straže in dajale svarilna znamenja dalje od roba do roba, da so bili njihovi tovarši, ki so zalezovali proti predpisom divjad ali se skrivali pred orožniki pravočasno opozorjeni. Mnogo plemenite divjadi, ki so jo še lovili celjski grofje, pa tudi njihovi pokloniki se pred petsto leti tudi ob gornji Savinji, je tu že davno popolnoma iztrebljene, gozdovi, nekdanji pragozdovi so izgubili mnogo svojega prirodnega živalskega krana. Divji vever, tur, jelen, brkati ris, so samo deloma še znani po imenih med domačini. Marsikatero živadno ime pa še spominja na to ali ono plemenito zver, na medveda, na volka.

Drugi gorati svet ob gornji Savinji do Ljubnega preko Luč do Solčave, ob Ljubnici in Lučnici, ob Raduhi in Olševi, v Podvolovčju, Robanovem, v Logarski in Matkovem kotu, pogozdeni jarki in skalnate jaruge, visokogorski gozdovi ter peševiti grbeni in prepadi Velikega vrha, Oltrice, Grofice, Brane, Planjave, Rinke in Mrzle gore so bili nekoč mnogo bogatejši plemenite divjadi kot so danes. Malokateri predeli slovenske zemlje so svetu in njegovemu hrupu tako odmaknjeni kakor pogorje ob gornji Savinji. Bolj in dlje kot kjer koli drugod pri nas so visokoležeči kmetiji, izmed katerih viši Bukovnik pod Raluhom, 1300 m visoko smatraše pristoje lovljenje na svojih obširnih posestvih, v njih sumah in v golem peševju strmih gora, za staro podedovano pravico, ki jim je bila ravno tako naravna, in po sebi razumljiva kakor uporabljanje svežih gorskih studencev. Ko so se sčasoma porajali strožji predpisi in so se ti po poklicnih organih začeli tudi resnično izvajati, divjim goveem in drugim, ki so lov itak smatrali za svojo staro pravico, dolgo časa skoraj ni bilo mogoče priti do živega zaradi silno težke dostopnosti, tu pa tam smrtno nevarnega goratega sveta. Za olčavski okraj je vrh tega znameniti "Iglo" tvorila tesna "Vrata" skozi katero je moral vsak orožnik ali drug organ, ki je zaradi divjih ovcev in njihovih zasledovalcev hotel v Solčavo. Že l. 1268 se imenuje v neki gornjegrajski listini ves solčavski svet za "Iglo" in ime kmetije Zavratnik nad Iglo in takojmenovane Zavratke kletke s Savinjski strugi pod Iglo, dokazujejo, da se je Igla, oziroma skalnata soteska ob njej imenovala "Vrata". Ob teh Vratih so prežale domače straže in dajale svarilna znamenja dalje od roba do roba, da so bili njihovi tovarši, ki so zalezovali proti predpisom divjad ali se skrivali pred orožniki pravočasno opozorjeni. Mnogo plemenite divjadi, ki so jo še lovili celjski grofje, pa tudi njihovi pokloniki se pred petsto leti tudi ob gornji Savinji, je tu že davno popolnoma iztrebljene, gozdovi, nekdanji pragozdovi so izgubili mnogo svojega prirodnega živalskega krana. Divji vever, tur, jelen, brkati ris, so samo deloma še znani po imenih med domačini. Marsikatero živadno ime pa še spominja na to ali ono plemenito zver, na medveda, na volka.

Drugi gorati svet ob gornji Savinji do Ljubnega preko Luč do Solčave, ob Ljubnici in Lučnici, ob Raduhi in Olševi, v Podvolovčju, Robanovem, v Logarski in Matkovem kotu, pogozdeni jarki in skalnate jaruge, visokogorski gozdovi ter peševiti grbeni in prepadi Velikega vrha, Oltrice, Grofice, Brane, Planjave, Rinke in Mrzle gore so bili nekoč mnogo bogatejši plemenite divjadi kot so danes. Malokateri predeli slovenske zemlje so svetu in njegovemu hrupu tako odmaknjeni kakor pogorje ob gornji Savinji. Bolj in dlje kot kjer koli drugod pri nas so visokoležeči kmetiji, izmed katerih viši Bukovnik pod Raluhom, 1300 m visoko smatraše pristoje lovljenje na svojih obširnih posestvih, v njih sumah in v golem peševju strmih gora, za staro podedovano pravico, ki jim je bila ravno tako naravna, in po sebi razumljiva kakor uporabljanje svežih gorskih studencev. Ko so se sčasoma porajali strožji predpisi in so se ti po poklicnih organih začeli tudi resnično izvajati, divjim goveem in drugim, ki so lov itak smatrali za svojo staro pravico, dolgo časa skoraj ni bilo mogoče priti do živega zaradi silno težke dostopnosti, tu pa tam smrtno nevarnega goratega sveta. Za olčavski okraj je vrh tega znameniti "Iglo" tvorila tesna "Vrata" skozi katero je moral vsak orožnik ali drug organ, ki je zaradi divjih ovcev in njihovih zasledovalcev hotel v Solčavo. Že l. 1268 se imenuje v neki gornjegrajski listini ves solčavski svet za "Iglo" in ime kmetije Zavratnik nad Iglo in takojmenovane Zavratke kletke s Savinjski strugi pod Iglo, dokazujejo, da se je Igla, oziroma skalnata soteska ob njej imenovala "Vrata". Ob teh Vratih so prežale domače straže in dajale svarilna znamenja dalje od roba do roba, da so bili njihovi tovarši, ki so zalezovali proti predpisom divjad ali se skrivali pred orožniki pravočasno opozorjeni. Mnogo plemenite divjadi, ki so jo še lovili celjski grofje, pa tudi njihovi pokloniki se pred petsto leti tudi ob gornji Savinji, je tu že davno popolnoma iztrebljene, gozdovi, nekdanji pragozdovi so izgubili mnogo svojega prirodnega živalskega krana. Divji vever, tur, jelen, brkati ris, so samo deloma še znani po imenih med domačini. Marsikatero živadno ime pa še spominja na to ali ono plemenito zver, na medveda, na volka.

Drugi gorati svet ob gornji Savinji do Ljubnega preko Luč do Solčave, ob Ljubnici in Lučnici, ob Raduhi in Olševi, v Podvolovčju, Robanovem, v Logarski in Matkovem kotu, pogozdeni jarki in skalnate jaruge, visokogorski gozdovi ter peševiti grbeni in prepadi Velikega vrha, Oltrice, Grofice, Brane, Planjave, Rinke in Mrzle gore so bili nekoč mnogo bogatejši plemenite divjadi kot so danes. Malokateri predeli slovenske zemlje so svetu in njegovemu hrupu tako odmaknjeni kakor pogorje ob gornji Savinji. Bolj in dlje kot kjer koli drugod pri nas so visokoležeči kmetiji, izmed katerih viši Bukovnik pod Raluhom, 1300 m visoko smatraše pristoje lovljenje na svojih obširnih posestvih, v njih sumah in v golem peševju strmih gora, za staro podedovano pravico, ki jim je bila ravno tako naravna, in po sebi razumljiva kakor uporabljanje svežih gorskih studencev. Ko so se sčasoma porajali strožji predpisi in so se ti po poklicnih organih začeli tudi resnično izvajati, divjim goveem in drugim, ki so lov itak smatrali za svojo staro pravico, dolgo časa skoraj ni bilo mogoče priti do živega zaradi silno težke dostopnosti, tu pa tam smrtno nevarnega goratega sveta. Za olčavski okraj je vrh tega znameniti "Iglo" tvorila tesna "Vrata" skozi katero je moral vsak orožnik ali drug organ, ki je zaradi divjih ovcev in njihovih zasledovalcev hotel v Solčavo. Že l. 1268 se imenuje v neki gornjegrajski listini ves solčavski svet za "Iglo" in ime kmetije Zavratnik nad Iglo in takojmenovane Zavratke kletke s Savinjski strugi pod Iglo, dokazujejo, da se je Igla, oziroma skalnata soteska ob njej imenovala "Vrata". Ob teh Vratih so prežale domače straže in dajale svarilna znamenja dalje od roba do roba, da so bili njihovi tovarši, ki so zalezovali proti predpisom divjad ali se skrivali pred orožniki pravočasno opozorjeni. Mnogo plemenite divjadi, ki so jo še lovili celjski grofje, pa tudi njihovi pokloniki se pred petsto leti tudi ob gornji Savinji, je tu že davno popolnoma iztrebljene, gozdovi, nekdanji pragozdovi so izgubili mnogo svojega prirodnega živalskega krana. Divji vever, tur, jelen, brkati ris, so samo deloma še znani po imenih med domačini. Marsikatero živadno ime pa še spominja na to ali ono plemenito zver, na medveda, na volka.

Drugi gorati svet ob gornji Savinji do Ljubnega preko Luč do Solčave, ob Ljubnici in Lučnici, ob Raduhi in Olševi, v Podvolovčju, Robanovem, v Logarski in Matkovem kotu, pogozdeni jarki in skalnate jaruge, visokogorski gozdovi ter peševiti grbeni in prepadi Velikega vrha, Oltrice, Grofice, Brane, Planjave, Rinke in Mrzle gore so bili nekoč mnogo bogatejši plemenite divjadi kot so danes. Malokateri predeli slovenske zemlje so svetu in njegovemu hrupu tako odmaknjeni kakor pogorje ob gornji Savinji. Bolj in dlje kot kjer koli drugod pri nas so visokoležeči kmetiji, izmed katerih viši Bukovnik pod Raluhom, 1300 m visoko smatraše pristoje lovljenje na svojih obširnih posestvih, v njih sumah in v golem peševju strmih gora, za staro podedovano pravico, ki jim je bila ravno tako naravna, in po sebi razumljiva kakor uporabljanje svežih gorskih studencev. Ko so se sčasoma porajali strožji predpisi in so se ti po poklicnih organih začeli tudi resnično izvajati, divjim goveem in drugim, ki so lov itak smatrali za svojo staro pravico, dolgo časa skoraj ni bilo mogoče priti do živega zaradi silno težke dostopnosti, tu pa tam smrtno nevarnega goratega sveta. Za olčavski okraj je vrh tega znameniti "Iglo" tvorila tesna "Vrata" skozi katero je moral vsak orožnik ali drug organ, ki je zaradi divjih ovcev in njihovih zasledovalcev hotel v Solčavo. Že l. 1268 se imenuje v neki gornjegrajski listini ves solčavski svet za "Iglo" in ime kmetije Zavratnik nad Iglo in takojmenovane Zavratke kletke s Savinjski strugi pod Iglo, dokazujejo, da se je Igla, oziroma skalnata soteska ob njej imenovala "Vrata". Ob teh Vratih so prežale domače straže in dajale svarilna znamenja dalje od roba do roba, da so bili njihovi tovarši, ki so zalezovali proti predpisom divjad ali se skrivali pred orožniki pravočasno opozorjeni. Mnogo plemenite divjadi, ki so jo še lovili celjski grofje, pa tudi njihovi pokloniki se pred petsto leti tudi ob gornji Savinji, je tu že davno popolnoma iztrebljene, gozdovi, nekdanji pragozdovi so izgubili mnogo svojega prirodnega živalskega krana. Divji vever, tur, jelen, brkati ris, so samo deloma še znani po imenih med domačini. Marsikatero živadno ime pa še spominja na to ali ono plemenito zver, na medveda, na volka.

Drugi gorati svet ob gornji Savinji do Ljubnega preko Luč do Solčave, ob Ljubnici in Lučnici, ob Raduhi in Olševi, v Podvolovčju, Robanovem, v Logarski in Matkovem kotu, pogozdeni jarki in skalnate jaruge, visokogorski gozdovi ter peševiti grbeni in prepadi Velikega vrha, Oltrice, Grofice, Brane, Planjave, Rinke in Mrzle gore so bili nekoč mnogo bogatejši plemenite divjadi kot so danes. Malokateri predeli slovenske zemlje so svetu in njegovemu hrupu tako odmaknjeni kakor pogorje ob gornji Savinji. Bolj in dlje kot kjer koli drugod pri nas so visokoležeči kmetiji, izmed katerih viši Bukovnik pod Raluhom, 1300 m visoko smatraše pristoje lovljenje na svojih obširnih posestvih, v njih sumah in v golem peševju strmih gora, za staro podedovano pravico, ki jim je bila ravno tako naravna, in po sebi razumljiva kakor uporabljanje svežih gorskih studencev. Ko so se sčasoma porajali strožji predpisi in so se ti po poklicnih organih začeli tudi resnično izvajati, divjim goveem in drugim, ki so lov itak smatrali za svojo staro pravico, dolgo časa skoraj ni bilo mogoče priti do živega zaradi silno težke dostopnosti, tu pa tam smrtno nevarnega goratega sveta. Za olčavski okraj je vrh tega znameniti "Iglo" tvorila tesna "Vrata" skozi katero je moral vsak orožnik ali drug organ, ki je zaradi divjih ovcev in njihovih zasledovalcev hotel v Solčavo. Že l. 1268 se imenuje v neki gornjegrajski listini ves solčavski svet za "Iglo" in ime kmetije Zavratnik nad Iglo in takojmenovane Zavratke kletke s Savinjski strugi pod Iglo, dokazujejo, da se je Igla, oziroma skalnata soteska ob njej imenovala "Vrata". Ob teh Vratih so prežale domače straže in dajale svarilna znamenja dalje od roba do roba, da so bili njihovi tovarši, ki so zalezovali proti predpisom divjad ali se skrivali pred orožniki pravočasno opozorjeni. Mnogo plemenite divjadi, ki so jo še lovili celjski grofje, pa tudi njihovi pokloniki se pred petsto leti tudi ob gornji Savinji, je tu že davno popolnoma iztrebljene, gozdovi, nekdanji pragozdovi so izgubili mnogo svojega prirodnega živalskega krana. Divji vever, tur, jelen, brkati ris, so samo deloma še znani po imenih med domačini. Marsikatero živadno ime pa še spominja na to ali ono plemenito zver, na medveda, na volka.

Drugi gorati svet ob gornji Savinji do Ljubnega preko Luč do Solčave, ob Ljubnici in Lučnici, ob Raduhi in Olševi, v Podvolovčju, Robanovem, v Logarski in Matkovem kotu, pogozdeni jarki in skalnate jaruge, visokogorski gozdovi ter peševiti grbeni in prepadi Velikega vrha, Oltrice, Grofice, Brane, Planjave, Rinke in Mrzle gore so bili nekoč mnogo bogatejši plemenite divjadi kot so danes. Malokateri predeli slovenske zemlje so svetu in njegovemu hrupu tako odmaknjeni kakor pogorje ob gornji Savinji. Bolj in dlje kot kjer koli drugod pri nas so visokoležeči kmetiji, izmed katerih viši Bukovnik pod Raluhom, 1300 m visoko smatraše pristoje lovljenje na svojih obširnih posestvih, v njih sumah in v golem peševju strmih gora, za staro podedovano pravico, ki jim je bila ravno tako naravna, in po sebi razumljiva kakor uporabljanje svežih gorskih studencev. Ko so se sčasoma porajali strožji predpisi in so se ti po poklicnih organih začeli tudi resnično izvajati, divjim goveem in drugim, ki so lov itak smatrali za svojo staro pravico, dolgo časa skoraj ni bilo mogoče priti do živega zaradi silno težke dostopnosti, tu pa tam smrtno nevarnega goratega sveta. Za olčavski okraj je vrh tega znameniti "Iglo" tvorila tesna "Vrata" skozi katero je moral vsak orožnik ali drug organ, ki je zaradi divjih ovcev in njihovih zasledovalcev hotel v Solčavo. Že l. 1268 se imenuje v neki gornjegrajski listini ves solčavski svet za "Iglo" in ime kmetije Zavratnik nad Iglo in takojmenovane Zavratke kletke s Savinjski strugi pod Iglo, dokazujejo, da se je Igla, oziroma skalnata soteska ob njej imenovala "Vrata". Ob teh Vratih so prežale domače straže in dajale svarilna znamenja dalje od roba do roba, da so bili njihovi tovarši, ki so zalezovali proti predpisom divjad ali se skrivali pred orožniki pravočasno opozorjeni. Mnogo plemenite divjadi, ki so jo še lovili celjski grofje, pa tudi njihovi pokloniki se pred petsto leti tudi ob gornji Savinji, je tu že davno popolnoma iztrebljene, gozdovi, nekdanji pragozdovi so izgubili mnogo svojega prirodnega živalskega krana. Divji vever, tur, jelen, brkati ris, so samo deloma še znani po imenih med domačini. Marsikatero živadno ime pa še spominja na to ali ono plemenito zver, na medveda, na volka.

Stoletnica rojstva Dvoraka

Letos praznujemo Čehi in ves kulturni svet 100 letnico rojstva enega izmed največjih slovenskih skladateljev Antona Dvoraka. Oficijelne proslave na Češkem so se začele že 19. marca.

Dvorakovo ime je bilo dolgo neznano. Leta 1872 je bil član Komiteta kapele neki violonist Dvorak, ki je sodeloval tudi v orkestru Prozatimnega divadla. Že deset let je igral v orkestru in kazalo je, da bo ostal svoje življenje le godbenik. Bil je že nad 30 let star njegovo ime je bilo v javnosti še neznano.

Dvorak je bil dijak praške angleške šole in se je potegoval za mesto organista. Leta 1878 je dobil službo organista v mali cerkvi sv. Vojteha v Pragi. Kot organist se je začel udeleževati tudi v komponiranju. Že, ko je nastopil službo organista, je začela nenadoma vsa Praga govoriti o nekem dolej neznanim skladatelju Antonu Dvoraku. Njegova skladba "Hymnus" je dosegla izreden uspeh, toda ljudje tedaj še niso vedeli, da je avtor te skladbe bivši violonist v mali praški cerkvi. 32 let je bilitar, ko je začel o njem govoriti vsa Praga, vendar ni mogel niti sam slutiti, da bo že čez štiri leta njegovo ime zaslovelo po vsej Evropi. Sicer je mnogo delal v prostem času in izdelanih je imel že okrog 30 tpusov na polici ob svojem klavirju, še večdel pa je bilo začetih. Kot godbenik je imel mnogo časa, da bi se posvetil svojemu delu, ko je postal organist, je lahko mnogo več časa posvetil komponiranju.

Ko je sprevidel, da je njegova prva skladba dosegla tako lep uspeh, je nadaljeval stvarjalno delo še z mnogo večjo vnamo. Začel je dogotavljal dve simfoniji, overture, suite, malo opero itd. Imel je mnogo začetih del, ki jih je po prvem uspehu vročično nadaljeval. Izmed končanih del je izbral najprej kantato na Halckovo besedilo, potem pa se je lotil posebnim ognjem Moravskih dvospevov. Kamalu je imel izredno mnogo naročil in delal je zelo marljivo. Zložil je opero "Trda palica" l. 1874, "Van do" l. 1875, na kar so v enakem tempu sledila druga njegova velika dela, overture, kantate

Pod oboki cerkvice sv. Vojteha so se rodile prve melodije večjega dela "Slovanski plesi". To delo ga je tako prevzelo, da je takoj nadaljeval in izdal drugi del te skladbe.

Leta 1877 Dvorak ni bil več neznani organist. Tedaj je tudi zapustil to službo. Za njegove Moravske dvospeve je zvedel skladatelj Brahms, ki je priporočil Dvoraka berlinskemu založniku Simrocku. Tedaj se je začel prevrat v Dvorakovem življenju. Dvorak je postal avtor svetovnega imena. Njegovi "Slovanski plesi" so bili sprejeti po vsej Evropi z velikim uspehom. Pozneje se Dvoraku ni bilo treba več boriti za ureh in vsa dela, ki so sledila, so našla povsod najboljši sprejem. Dvorak ima tudi pri nas izredno mnogo oboževalcev in zlasti cenimo njegovo operno glasbo.

KRUTA ŽENSKA OBLAST

Dr. Jack Hami, ameriški antropolog, je odkril deželo, kjer so moški pod strogo žensko oblastjo. To je v Nigeriji. Gre za primitivno afriško pleme Ibo.

Na videz sicer vladajo moške, toda gorje jim, če se zamarijo svojim ženam. Po običaju njihove religije, imajo žene pravico deliti hrano in varovati zalogo življenjskih potrebščin plemena. Ko se zdi ženi, da se je mož pregrešil, ga lahko kaznuje s postom. Kazen je lahko milejša, ali strožja, odvisna pač od greha moža, odnosno od krutosti žene. Včasih žene ne dajo možem dalje časa nobene hrane in nič čudnega ni, če mora hud grešnik umreti od lakote. Zato je razumljivo, da se moške prav radi pokore svojim oblastnim ženam. Deklice tega plemena se omuze zelo mlade. Običaj je, da mora ženin, preden se omoži, plačevati posebno dajatev staršem, kar lahko traja več let. Če ne pride do moštve, starši niso dolžni vrniti tega davka, ki ga je plačeval ženin.

Učeni antropolog se je moral potruditi v Afriko, da je odkril zanimive običaje. Toda podobni običaji vladajo marsikje tudi v civiliziranem svetu v Ameriki in Evropi. Ali nimajo morda žene v Ameriki še večje oblasti kakor v Nigeriji?

RAZPRODAJA SLOVENSKE KNIJIG po zmerni ceni

Po 50c zvezek
Andersonove pripovedke za slovensko mladino
Belo noči mali junak (Dostojevski)
Božji mejniki (Ivan Pregelj)
Filozofska zgodba (Alejo Jirasek)
Gospod in Komaršaki (Jul. Zeyer)
Gospod Fridolin Zelna in njegova družina (Fr. Milčinski)
Kazan, volčji pes (J. O. Curwood)
Kaj se je Makaru sanjalo (V. Korolenko)
Na različnih potih (Frane Frisch)
Peter Pavel Clavar (Dr. I. Pregelj)
Pravica Klavira (Vladimir Levstik)
Sveta noč (Rudolf Vrabl)
Silka Dorian Gray (Oscar Wilde)
Verna duša v vlač (Prosper Miramie)
Zapiski iz mrtvega doma (A. M. Dostojevski)

Po 70c zvezek
Do Ohrida in Bitolja (Ivan Melik)

Po 75c zvezek
Belfegor (Artur Bernode)
Onstran pragozda (James Oliver Curwood)
Po strani klobok (Damiir Feigel)
Romančni duše (Ivan Cankar)
Sečanci Divlavo (Marcel Proust)
Zelena cesta (Zane Grey)
Zlati Panter (Simeon Gluck)
Gusar v oblakih (Donald Kayhoe)
Gospodinja sveta (Karl Fidor)
Hektorjev Meč (Rene La Bruyere)
Rdeča Megla (O. R. Frich)

Po \$1 zvezek
Ugrabljeni milijoni (E. G. Seliger)
Veridicus (Pater Kajetan)
Silko (E. S. Thompson)
Rudarska balada (Marija Majerjeva)
Prigodbe čebulice Maje (Waldemar Bonsels)
Pingvinski otok (Anatole France)
Pisane zgodbe (Janko Mac)
Iz življenja za življenje (Ivan Zupan)

Po \$1.25 zvezek
Zadnji Mohikanec (J. F. Cooper)
Skritostni studenci (Pavel Keller)

Po \$1.50 zvezek
Zlota in kazen (F. M. Dostojevski)
Tigrovi zobje (Maurice Leblanc)
Kristof Dimac (Jack London)
Misterija (Gustave le Rouge)
Lucifer (Jean de La Hire)
Ispeči Golice (Slavko Savinsek)

Po \$2 zvezek
Prešeren (France Kidric)

Po \$2.50 zvezek
Višnja repatica (Vl. Levstik)

Naročite pri:
KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street,
New York, N. Y.

VAŽNO ZA NAROCNIKE

Poleg naših je rasvidno do kdaj imate plačano naročilo. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, vse prošnje, da sklopite naročilo pravočasno poravnati. Pošljite naročilo nazaj nam ali jo plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu kmeti zastopniku, kolih imena so tiskana s črnilom črkami, ker so upravljeni obiskati tudi druge nasebde, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam karotlo potrdilo za plačano naročilo.

- CALIFORNIA:**
San Francisco, Jacob Loushin
- OLORADO:**
Pueblo, Peter Oullg.
Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA:**
Indianapolis: Frank Zupančič
- ILLINOIS:**
Chicago, J. Bertha
Oleoro, J. Fabian (Chicago, Oleoro in Illinois)
- IOLLET, Jennie Bambleh**
La Salle, J. Spelch
Mascoutan, Frank Angustin
North Chicago in Waukegan, Math.
- MARYLAND:**
Kilmiller, Fr. Vodepivo
- MICHIGAN:**
Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA:**
Chisholm, J. Lukarich
Ely, Jos. J. Peschel
Eveleth, Louis Goude
Gilbert, Louis Vanni
Hibbing, John Porke
- MONTANA:**
Roundup, M. M. Pankas
Wahsco, L. Champe
- NEBRASKA:**
Omaha, P. Broderick
- NEW YORK:**
Brooklyn, Anthony Svet
Gowanda, Karl Stankin
Little Falls, Frank Masle
Worcester, Peter Mode
- OHIO:**
Barberton, Frank Treko
- Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Reank, Job. Plapina**
Glarat, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kunkle
Youngstown, Anton Kiholi
- OREGON:**
Oregon City, J. Kohler
- PENNSYLVANIA:**
Bessmer, John Jevnikar
Conemaugh, J. Brevosee
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Ruppik
Export, Louis Cjapančič
Farrell, Jerry Oburn
Forest City, Math. Kramar
Fr. Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Pernpach
Imperial, Venice Palcich
Johnstown, John Polants
Krayn, Ant. Taudolj
Lawrence, Frank Balloch
Midway, Joud Zant
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steeton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN:**
Milwaukee, West Alia, Fr. Stoh
Shobogan, Joseph Kahan
- WYOMING:**
Rock Springs, Louis Tancher
Diamondville, Joe Rodne

Vsak zastopnik tudi potrdilo za svojo kuro, kure je grojel. Zastopnika tople prigovoroma.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezavi importirane iz starega kraja...

- Slovenski molitveniki:**
- KVIŠKU SRCE**
2 1/2 x 3 1/2 inčev - 224 strani
vezava umetna 25c.
- KVIŠKU SRCE - (št. 355)**
2 1/2 x 3 1/2 inčev - 224 strani
v beleem celolidu 50c
- KVIŠKU SRCE - (št. 408)**
2 1/2 x 3 1/2 inčev - 224 strani
Cena 75 centov
- RAJSKI GLASOVI - (št. 408)**
2 1/2 x 4 1/2 inčev - 255 strani
veliči Sv. Križev Pet
Cena \$1.50
- RAJSKI GLASOVI - (št. 416)**
2 1/2 x 4 inčev - 255 strani
veliči Sv. Križev Pet
Cena \$1.50
- SERBI ZA DUŠO**
3 x 4 1/2 inčev - 512 strani
Cena \$1.75
- NEBESA NAŠ DOM - (št. 415)**
2 1/2 x 4 1/2 inčev - 384 inčev
Cena 75c
- SVETO PISMO** \$3.-
- (Ker se nam je posrečilo dobiti te molitvenike po zelo niski ceni, jih tudi moremo prodajati po gori označeni ceni. Zaloga pa ni opešna velika, zato jih naročite čimprej, da Vam bomo mogli s njimi postreči.)
- Angleški molitveniki:**
- (ZA MLADINO)**
- Key of Heaven
fino vezano 35
v umje vezano 35
- CATHOLIC POCKET MANUAL**
v fino umje vezano.....L-

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Veliki Atlas sveta

Vojujoči se narodi v Evropi vstvarjajo zgodovino. Svetovnih vesti pa ne morete razumno zasledovati brez velikega in zanesljivega zemljevida, kot je na primer Hammond's New Era Atlas of the World. "Bes," boste rekli, "toda po končani vojni zemljevidi, ki so sedaj izdani, ne bodo več dobri." Toda vse druge je res, kot ta trditev, ako vpoštevamo ta atlas. In tukaj pride poglavna stvar. Z atlasom boste prejeli izkaznico, s katero boste proti plačilu 25 centov dobili dodatne zemljevide, ki kažejo premenjene meje vseh držav, ki

bodo prizadete valed mirovne pogodbe, in jih boste prejeli tokom 60 dni po zaključku vojne in ko bodo podpisane mirovne pogodbe. (Listek, ki je treba izpolniti in poslati naravnost na zalagatelja, je v vsakem atlasu.) Ti dodatni zemljevidi vam bodo do zadnje natančno izpolnili "vaš svetovni" zemljevid, ki bo natančno kazal Evropo pred vojno in po vojni v celi knjigi. Ta atlas velja samo \$2.75 za Združene države in \$3.- za Kanado. Ta veliki atlas dobite pri KNJIGARNI "GLASA NARODA", 216 West 18th St., New York.

